

Sermaye Yeterliliği Standart Oranına Yeniden Bir Bakış

TURGAY GEÇER

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

ÖZ

Basel I, Basel II ve Basel III düzenlemeleri ile şekillenen sermaye yeterliliği standart oranı, özkaynaklar, kredi riskine esas tutar, operasyonel riske esas tutar ve piyasa riskine esas tutar olmak üzere 4 bileşenden oluşmaktadır. Özkaynakların toplam riske esas tutara oranının yasal olarak %8 ve hedef olarak %12 belirlendiği bankacılık sektöründe kredi riskine esas tutarın toplam riske esas tutara oranının %90, operasyonel riske esas tutarının toplam riske esas tutara oranının %9 ve piyasa riskine esas tutarın toplam riske esas tutara oranının %1 düzeyinde seyretmesi önemlidir. Bu hedefler çerçevesinde, kredi riskinin standart yaklaşımla, operasyonel riskin temel gösterge yöntemi ile piyasa riskinin standart metod ile hesaplanması bankaların lehine olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Yeterliliği Standart Oranı, Basel I, Basel II, Basel III, Kredi Riski, Operasyonel Risk, Piyasa Riski.

A Review on Capital Adequacy Standard Ratio

ABSTRACT

Capital adequacy standard ratio is made up of 4 components; capital, sum as a basis for credit risk, sum as a basis for operational risk and sum as a basis for market risk, shaped by Basel I, Basel II and Basel III regulations. In banking sector, capital to sum as a basis for total risks ratio is aimed at legally 8% and 12% as a target, it is important that sum as a basis for credit risk to sum as a basis for total risks ratio, sum as a basis for operational risk to sum as a basis for total risks ratio and sum as a basis for market risk to sum as a basis for total risks ratio should fluctuate around 90%, 9% and 1%, respectively. For the sake of these ideals, standard method for credit risk, basic indicator method for operational risk and standard method for market risk will be advantage for banks.

Keywords: Capital Adequacy Standard Ratio, Basel I, Basel II, Basel III, Credit Risk, Operational Risk, Market Risk.

Bankaların asgari sermaye bulundurmalarına dair yasal dayanak, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 45. maddesinde zikredilen ‘Bankalar, %8 oranından az olmamak üzere belirlenecek sermaye yeterliliği oranını hesaplamak, tutturmak, idame ettirmek ve raporlamak zorundadır’ amir hükmüdür. İlgili maddenin devamında ‘Bankaların iç sistemleri, aktif ve mali yapıları dikkate alınarak asgari sermaye yeterliliği oranını artırmaya, ... Kurul yetkilidir.’ hükmü çerçevesinde, (BDDK) Kurul kararı ile %12 hedef sermaye yeterliliği standart oranı (BDDK/c, 2006) tespit edilmiştir.

Sermaye yeterliliği standart oranı (SYR), özkaynaklar toplamının kredi riskine esas tutar, operasyonel riske esas tutar ve piyasa riskine esas tutar toplamından oluşan toplam riske esas tutara (TRET) bölünmesi suretiyle bulunan yüzdesel değeri ifade etmektedir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere bu oran, özkaynaklar, kredi riskine esas tutar (KRET), operasyonel riske esas tutar (ORET) ve piyasa riskine esas tutar (PRET) olmak üzere 4 bileşenden oluşmaktadır.

Denklem 1. Sermaye Yeterliliği Standart Oranı

$$SYR = \frac{\text{Özkaynaklar}}{[\text{KRET} + \text{ORET} + \text{PRET}]} \Rightarrow \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{TRET}}$$

Sermaye yeterliliği standart oranının pay kısmında bulunan özkaynaklar, ana sermaye ve katkı sermaye toplamından yapılan indirimlerin çıkartılması ile elde edilen tutarı ifade etmektedir. Ana sermaye, çekirdek sermaye ve ilave ana sermaye toplamıdır. Sermaye benzeri borç tutarını da ihtiva eden katkı sermaye ise ana sermayeyle birlikte sermaye toplamını oluşturmaktadır.

Sermaye yeterliliği standart oranının payda kısmında yer alan kredi riski, *kredi müşterisinin yapılan sözleşme gereklerine uymayarak, yükümlülüğünü kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememesinden dolayı bankanın maruz kalabileceği zarar olasılığıdır.* (BDDK/b, 2006) *Kredi riskine esas tutar, kredi riski nedeniyle maruz kalınabilecek zararlara karşı bulundurulması gereken özkaynak miktarının tespitinde dikkate alınacak tutarı ifade etmektedir. Kredi riskine esas tutar, standart yaklaşım veya içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımlar ile hesaplanmaktadır.* (BDDK, 2014)

Yine sermaye yeterliliği standart oranının payda kısmında bulunan operasyonel risk, *yetersiz veya başarısız iç süreçler, insanlar ve sistemlerden ya da harici olaylardan kaynaklanan ve yasal riski de kapsayan zarar etme olasılığıdır.*

Operasyonel riske esas tutar, operasyonel risk nedeniyle maruz kalınabilecek zararlara karşı bulundurulması gereken özkaynak miktarının tespitinde dikkate alınacak tutardır. Operasyonel riske esas tutar, temel gösterge yöntemi, standart yöntem veya ileri ölçüm yaklaşımları ile hesaplanmaktadır. (BDDK, 2014)

Sermaye yeterliliği standart oranının payda kısmında bulunan piyasa riski ise, *bankanın genel piyasa riski, kur riski, spesifik risk, emtia riski, takas riski ve alım satım hesaplarındaki karşı taraf kredi riski nedeniyle maruz kalabileceği zarar olasılığıdır. Piyasa riskine esas tutar, piyasa riski risk nedeniyle maruz kalınabilecek zararlara karşı bulundurulması gereken özkaynak miktarının tespitinde dikkate alınacak tutardır. Piyasa riskine esas tutar, risk ölçüm modelleri veya standart metod ile hesaplanmaktadır. (BDDK, 2014)*

Tablo 1. Özkaynakların Hesaplanması

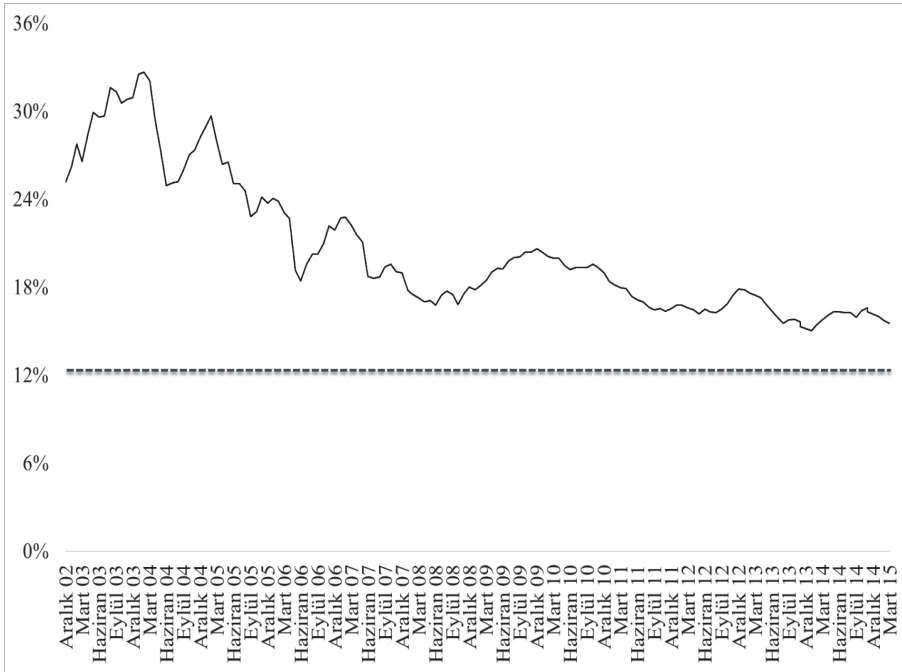
- + Çekirdek Sermaye
- Çekirdek Sermayeden Yapılacak İndirimler
 - + Net Çekirdek Sermaye
- + İlave Ana Sermaye
- İlave Ana Sermayeden Yapılacak İndirimler
 - + Net İlave Ana Sermaye
 - + Ana Sermaye (Net Çekirdek Sermaye + Net İlave Ana Sermaye)
 - Ana Sermayeden Yapılacak İndirimler
 - + Net Ana Sermaye
 - + Katkı Sermaye
 - Katkı Sermayeden Yapılacak İndirimler
 - + Net Katkı Sermaye
 - + Sermaye (Net Ana Sermaye + Net Katkı Sermaye)
 - Sermayeden Yapılacak İndirimler
 - = Özkaynaklar

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART ORANI VE BİLEŞENLERİ

Bankacılık sektörü sermaye yeterliliği kavramıyla Hazine (ve Dış Ticaret) Müsteşarlığının 26.10.1989 tarihli 6 No.lu Tebliğ ile tanışmıştır. İlgili Tebliğ'de,

sermaye tabanı/risk ağırlıklı varlıklar, gayrinakdi krediler ve yükümlülükler olarak tanımlanan sermaye yeterliliği standart oranının, 1989 yılından 1992 yılına kadar tedricen %5'den %8'e yükseltilmesi öngörülmüştür. Oranın payında ana sermaye ve katkı sermaye toplamından tenzil edilen sermayeden indirilen değerlerden oluşan sermaye tabanı, paydasında ise risk ağırlıklı varlıklar, gayrinakdi krediler ve yükümlülükler toplamı ile sadece kredi riski hesaplanmıştır.

Grafik 1. Sermaye Yeterliliği Standart Oranı

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 2015.

10.02.2001 tarih ve 24314 sayılı Resmi Gazete yayımlanan ilk 'Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik' ile kredi riskine ilaveten piyasa riski de sermaye yeterliliği standart oranı hesaplamasına dâhil edilmiş ve Basel I başlığında derlenen uygulamalar takip eden ilgili yönetmeliklerle düzenlenmiştir.

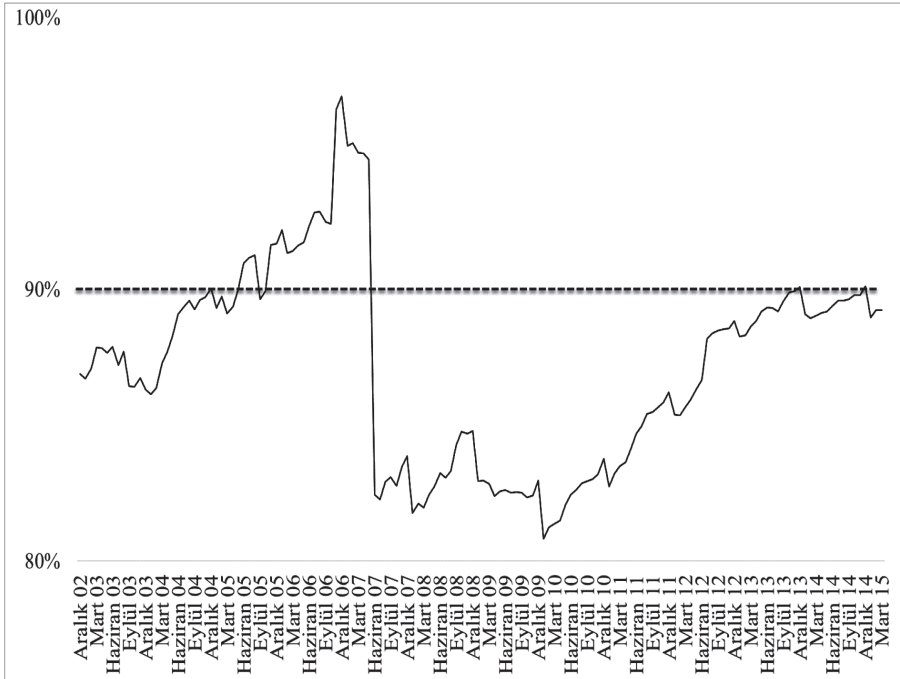
Sonrasında, 01.11.2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete yayımlanan ikinci 'Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine

İlişkin Yönetmelik' ile de operasyonel riski de ilave edilerek sermaye yeterliliği standart oranının paydasına yönelik yapılan bu düzenleme ile Basel II olarak adlandırılan mevzuatlaştırma süreci başlamıştır.

06.09.2014 tarih ve 2911 sayılı Resmi Gazete yayımlanan son 'Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik' ise sermaye yeterliliği standart oranının payda kısmından ziyade pay kısmına odaklanmış, sermaye kavramı yerine özkaynak kavramını öne çıkarmıştır.

Tablo 1'de ifade edilen bileşenlerinden oluşan bir özkaynak hesaplamasının yanı sıra sermaye tamponu ve döngüsel sermaye gibi yeni sermaye kavramları ortaya atılmıştır. (BDDK, 2014) Basel III başlığı altında derlenen bu düzenlemeler için 2019 yılına kadar devam edecek bir geçiş süreci öngörülmüştür.

Grafik 2. Kredi Riskine Esas Tutarın Toplam Riske Esas Tutara Oranı

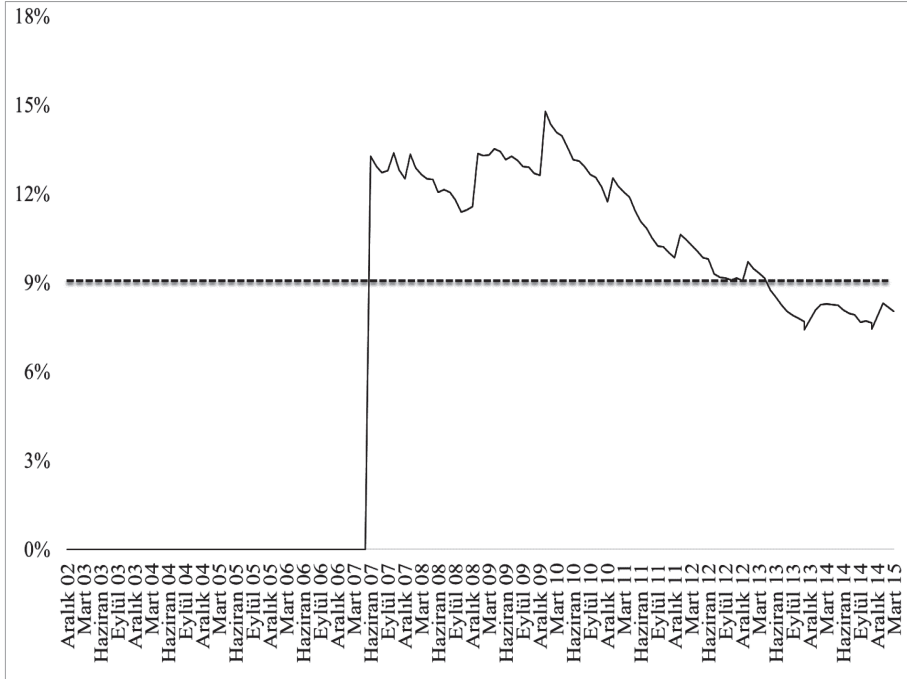

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 2015.

İlk dönemlerde risk ağırlıklı varlıklar başlığında hesaplanan kredi riskine esas tutarın toplam riske esas tutara oranı Grafik 2'de verilmektedir. Sermaye

yeterliliği standart oranının en önemli bileşeni kredi riskine esas tutardır. Toplam riske esas tutar içerisinde kredi riskine esas tutarı oranının %90 civarında seyretmesi anlamlıdır. Hesaplamalara katılan operasyonel riskin oluşturduğu kırılma net olarak görülmektedir. 2007 yılı Haziran ayına kadar kredi riski ve piyasa riski ile şekillenen dağılım, operasyonel riskin dâhil edilmesi ile yeniden şekillenmiş, %97 oranına kadar yükselen oran, %80 oranına kadar gerilemiştir. Bu oranın tekrar %90 oranına çıkması, sektörün başta bireysel krediler olmak üzere kredi riski iştihanının temel göstergelerinden biridir.

Grafik 3. Operasyonel Riske Esas Tutarın Toplam Riske Esas Tutara Oranı

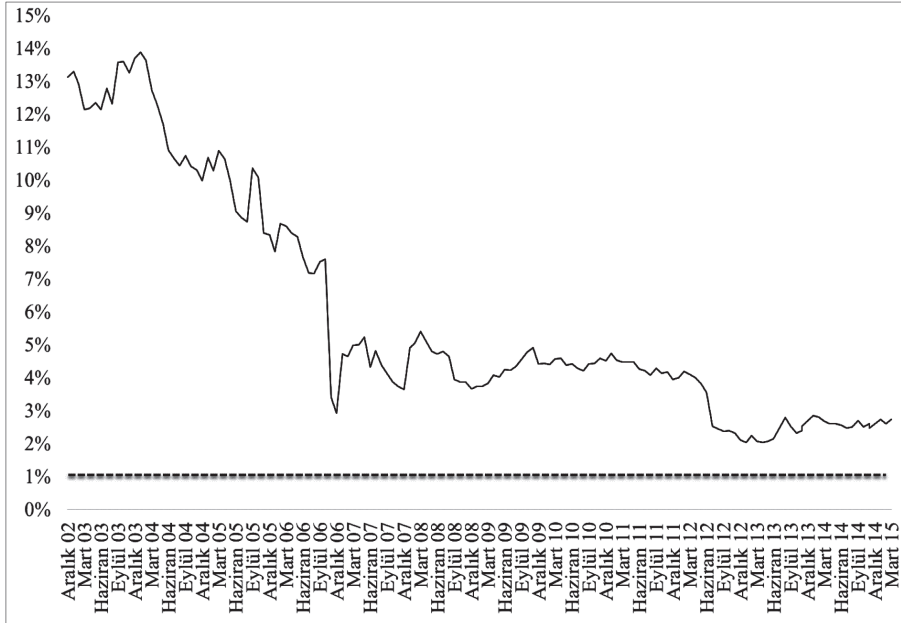

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 2015.

Operasyonel riske esas tutar, 2007 yılı Haziran ayından itibaren hesaplanmaktadır. (BDDK/a, 2006) %13 oranı civarında başlayan operasyonel riske esas tutarın toplam riske esas tutara oranı, %15'e kadar yükselmiş ve %8 civarlarına kadar düşmüştür. Operasyonel riskin faaliyet döneminde elde

edilen brüt geliri üzerinden hesaplandığı gerçeğinden hareketle kârlılıkla operasyonel risk arasında doğrusal bir ilişkinin olduğu, bankanın kârlılığı artıkça operasyonel riske esas tutarın arttığı, azaldıkça azaldığı çelişkisi bilinmektedir. Operasyonel riske esas tutarın toplam riske esas tutara %9 ideal oranı çerçevesinde, son dönemdeki gerilemenin faiz ve faiz dışı gelirlerdeki düşüşten kaynaklandığı ifade edilebilir.

Grafik 4. Piyasa Riskine Esas Tutarın Toplam Riske Esas Tutara Oranı

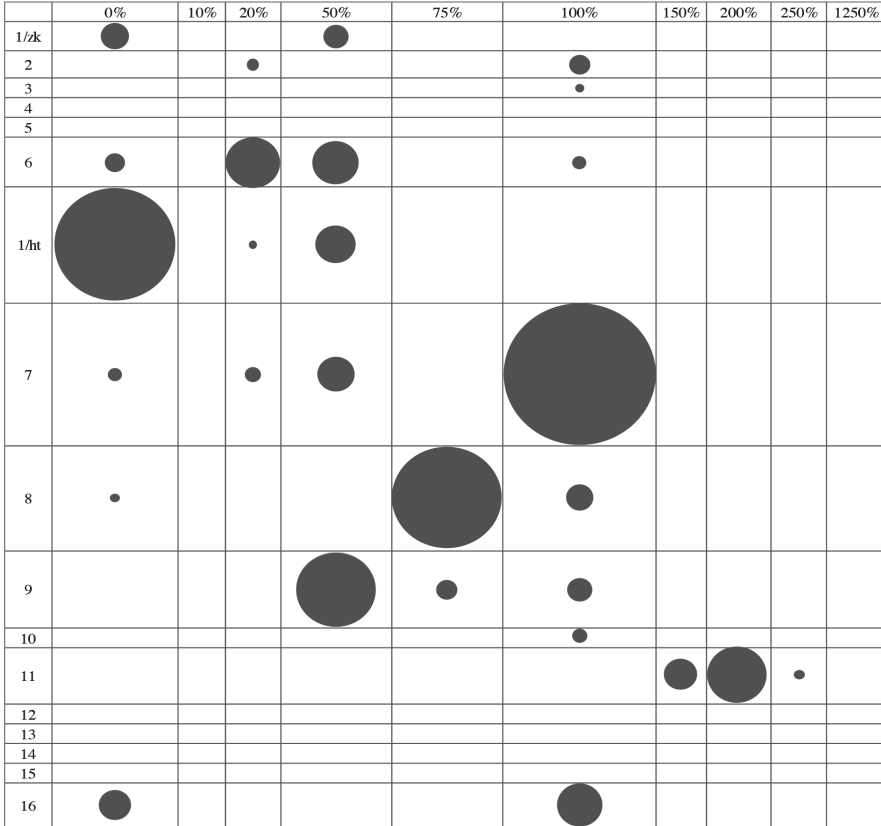
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 2015.

Piyasa riskine esas tutar, 2001 yılında yapılan Basel I Ek düzenlemeleri çerçevesinde hesaplamalara katılmıştır. (BDDK, 2001) %13 civarında başlayan piyasa riskine esas tutarın toplam riske esas tutara oranı %2 civarlarına kadar düşmüştür. Bu noktada, piyasa riskinin hesaplanmasında 2001 yılından buyana benzer düzenlemelerin geçerli olduğu, bankacılık sektörün aşırı bir piyasa riskine maruz kalmadığı ve nihayetinde piyasa riskine esas tutarın toplam riske esas tutara oranının kredi ve operasyonel risklerdeki değişimlere göre şekillendiği ifade edilebilir. Kredi ve operasyonel riske esas tutar ideal oranlarının tutturulması halinde piyasa riske esas tutar için %1 ideale ulaşılması olasıdır.

ÖNERİLER

Toplam riske esas tutar içerisinde %90 oranı ile en yüksek paya sahip kredi riskinin ehemmiyeti yadsınamaz. Bu ehemmiyet çerçevesinde, ilk olarak kredi riskine esas tutarın hesaplanmasında kullanılan standart yaklaşım ve içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımlar değerlendirilmelidir. Hesaplama karmaşıklığı ve zorluğu, insan, zaman ve sistem maliyeti, düzenlemeden kaynaklanan ağır koşullar ve en önemlisi yüksek hesaplandığı öngörülen kredi riskine esas tutar nedeniyle içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımların bankalar tarafından tercih edilmesini güçleştirmektedir. Her ne kadar primitif olarak kabul edilse de, standart yaklaşımın kolay uygulanabilirliği ve daha düşük kredi risk hesaplamasına imkân vermesi yaklaşımın mukayeseli üstünlüğü olarak kabul edilebilir.

Şekil 1. Aralık 2014 İtibariyle Kredi Riskine Esas Tutarın Dağılımı

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği/a, 2015.

Standart yaklaşım kapsamında, maruz kalınan riskler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır. (BDDK, 2014)

1. Merkezi yönetimlerden veya merkez bankalarından alacaklar,
2. Bölgesel yönetimlerden veya yerel yönetimlerden alacaklar,
3. İdari birimlerden ve ticari olmayan girişimlerden alacaklar,
4. Çok taraflı kalkınma bankalarından alacaklar,
5. Uluslararası teşkilatlardan alacaklar,
6. Bankalar ve aracı kurumlardan alacaklar,
7. Kurumsal alacaklar,
8. Perakende alacaklar,
9. Gayrimenkul ipotegiyle teminatlandırılmış alacaklar,
10. Tahsili gecikmiş alacaklar,
11. Kurulca riski yüksek olarak belirlenen alacaklar,
12. İpotek teminatlı menkul kıymetler,
13. Menkul kıymetleştirme pozisyonları,
14. Bankalar ve aracı kurumlardan olan kısa vadeli alacaklar ile kısa vadeli kurumsal alacaklar,
15. Kolektif yatırım kuruluşu niteliğindeki yatırımlar,
16. Diğer alacaklar.

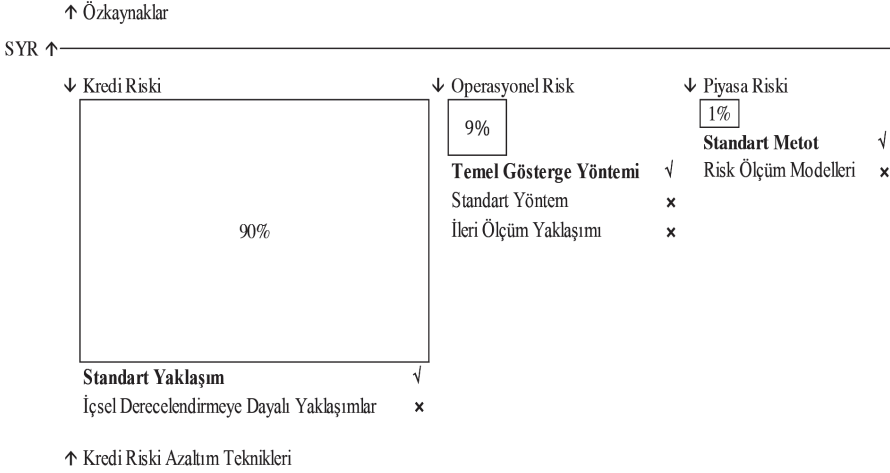
Bu sınıflandırma çerçevesinde, 1, 6, 7, 8, 9 10, 11 ve 16 no.lu alacakların/varlıkların bankacılık sektöründe ağırlığı teşkil ettiği Şekil 1'de görülmektedir.

Şekil 2. Standart Yaklaşımına Göre Kredi Riskine Esas Tutarın Hesaplanması

		Azalan Risk							
		0%	20%	50%	75%	100%	150%		
Azalan Getiri ↑	1/zk	TL	←	YP		←			Artan Getiri ↓
	6	←	KV	UV		←			
	1/ht	TL	←	YP		←			
	7			←		K	←		
	9	←		I					
↑	8		←		P				
	D	N/A		↑		MDV	↑		
	S			↑		10	10/11	11	
		→ Artan Risk →							

Bu çerçevede, kredi riskine esas tutarın azaltılabilmesi için önerilen manevra alanları Şekil 2’de verilmiştir. Şekil 2’de, (1) merkezi yönetimlerden veya merkez bankalarından alacaklarından (zk) zorunlu karşılıkları ve (ht) hazine bonusu ve devlet tahvilleri ile diğer alacakları, (6) bankalar ve aracı kurumlardan alacakları, (7) kurumsal alacakları, (8) perakende alacakları, (9) gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılmış alacakları, (D) diğer alacakları ve (S) tahsili gecikmiş alacaklar ile Kurulca (BDDK) riski yüksek olarak belirlenen alacaklar toplamını ifade etmektedir. Yanı sıra, (TL) Türk lirası ve (YP) yabancı para cinsinde alacakları, (KV) kısa vadeli ve (UV) uzun vadeli alacakları, (K) kurumsal alacakları, (İ) gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılmış alacakları, (P) perakende alacakları, (N/A) nakit ve altın varlıklarını, (MDV) maddi duran varlıkları, (10) tahsili gecikmiş alacakları ve (11) Kurulca (BDDK) riski yüksek olarak belirlenen alacakları simgelemektedir.

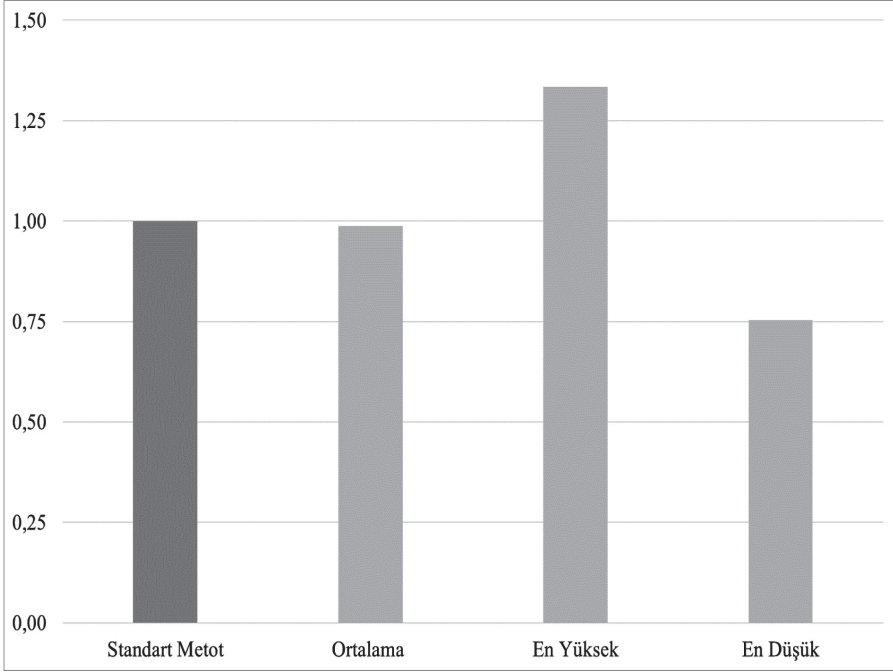
Şekil 3. Sermaye Yeterliliği Standart Oranının Yüksek Hesaplanabilmesi için Tercih Edilmesi Önerilen Yöntemler

Bankaların %0 risk ağırlığına yaklaştıkça risklerinin azalacağı, %100 ve ötesinde risklerinin yükseleceği, kurumsal, gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılmış ve perakende kredi tahsis ettikçe getirilerinin artacağı, atıl, sorunlu ve aşırı likit varlığa sahip oldukça getirilerinin azalacağı aşikârdır. Yanı sıra 06.09.2014 tarih ve 29111 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğ’ çerçevesinde, kredi riskine ve dolayısıyla kredi riskine esas tutarın azaltılmasına dair tekniklerin ayrıca ele alınması gerekmektedir.

Benzer şekilde toplam riske esas tutar içerisinde %9 ideal oranı ile operasyonel risk önemli bir yer tutmaktadır. Operasyonel riskin, diğer bir ifade ile operasyonel riske esas tutarın hesaplanmasında kullanılan temel gösterge yöntemi, standart yöntem ve ileri ölçüm yaklaşımı karşılaştırıldığında, basit ve daha düşük risk hesaplamasına imkân veren temel gösterge yöntemi öne çıkmaktadır. Standart yöntem ve özellikle ileri ölçüm yaklaşımı için kredi riskine esas tutarın hesaplanması için ifade edilen benzer zorluk ve koşullar, operasyonel riske esas tutarın hesaplanmasında da geçerli olduğu söylenebilir.

Grafik 5. Aralık 2014 İtibariyle Standart Metot ve Risk Ölçüm Modelleri

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği, 2015.

Son olarak, toplam riske esas tutar içerisinde %1 ideal oranı ile piyasa riske esas tutarın hesaplanmasında standart metot ve risk ölçüm modelleri kullanılmaktadır. Karmaşık mevzuat altyapıya dayalı standart metodun, karmaşık matematiksel altyapıya dayalı risk ölçüm modellerine kıyasla daha az piyasa riskine esas tutar hesaplamasına imkân sağladığı öngörülmektedir.

Standart yöntemin yeterince riske duyarlı olmadığı ve büyük ve özellikle karmaşık ürün çeşitliliğine sahip olan bankaların risklerini yeterince yansıtmadığı bilinmektedir. Standart yöntemle hesaplanan sermaye gereksiniminin piyasa fiyatlarındaki dalgalanmalardan etkilenmemesi en temel sorunu oluşturmaktadır. Ülkemizde volatilité düzeyinin yüksek seyretmesinin içsel modelin daha yüksek sonuçlar üretmesine neden olduğu, göreceli olarak piyasaların durağan seyrettiği dönemlerde Riske Maruz Değer ile hesaplanan piyasa riskinin standart metoda göre hesaplanan piyasa riski ile mukayese edildiğinde aralarındaki %100'e yakınlaştığı veya altına inemediği, ancak, yüksek volatilité dönemlerinde %1.000'lere kadar çıkabildiği görülmektedir. Diğer taraftan, ülkemizde halen uygulanmakta olan piyasa riski standart metod yaklaşımının risk modelleriyle kıyaslandığında yeterince riske duyarlı olmadığı açıktır. (BDDK, 2010)

Yürürlükteki mevzuat çerçevesinde, bankaların sadece piyasa riskine esas tutar için standart metod ve risk ölçüm modellerine göre riski ayrı ayrı hesaplaması ve raporlanması zorunlu kılınmıştır. (BDDK, 2012) Aralık 2014 itibariyle bankaların standart metoda göre hesapladıkları piyasa riskine esas tutar ile risk ölçüm modellerine (riske maruz değer) göre hesapladıkları piyasa riskine esas tutara ait ortalama, en yüksek ve en düşük değerler Grafik 5'de verilmektedir. Yukarıda da ifade edildiği üzere, düşük volatilité sebebiyle iki metod arasında birbirine yakın değerler elde edilmiştir.

SONUÇ

Sermaye yeterliliği gibi tek bir kavramdan türeyen tüm bu sürecin, Basel düzenlemeleri şeklinde büyük bir evrene dönüşeceği tahmin edilemezdi. Basitçe banka iflasları üzerine geliştirilen bu kavramla kullanışlı yeni bir yöntemin keşfedildiği fark edilmiş, detaylandırılarak bankalar için bir kurallar seti haline dönüştürülmüştür. Basel düzenlemelerine kredi riskinin yanı sıra piyasa riski ve operasyonel risk dâhil edilerek kapsamlı bir mevzuat yaratılmıştır.

Sermaye yeterliliği standart oranı kredi, operasyonel ve piyasa riskine esas tutarlar toplamının özkaynaklara oranı şeklinde özetlenebilir. Kredi riskine esas tutar, operasyonel riske esas tutar ve piyasa riskine esas tutar, kredi riski, operasyonel riski ve piyasa riskin hesaplandığı matrahları ifade etmektedir. Kredi, operasyonel ve piyasa risklerinin hesaplanabilmesi için birçok metod geliştirilmesine rağmen standart/temel yöntemlerin daha az risk

hesaplanmasına, diğer bir deyişle daha az sermaye gereksinime neden olduğu görülmektedir. Yöntemler karmaşıktıkça, hassas, gerçekçi ve ihtiyatlı bir şekilde risk ölçümü gerçekleştirildiği bilinmektedir. İleri yöntemlerin geliştirilmesi için harcanan entelektüel çabalara rağmen, standart/temel yöntemler bankalar tarafından tercih edilmektedir.

Daha az sermaye gereksinimi, dolayısıyla daha az kredi riske esas tutar hesaplamak için standart yaklaşım, daha az operasyonel riske esas tutar hesaplamak için temel gösterge yöntemi ve daha az piyasa riskine esas tutar hesaplamak için standart metodun kullanılması vazgeçilemez bir avantajdır. Standart/temel yöntemlerin bu üstünlüğü üzerine yeni strateji, taktik ve öneriler geliştirilebilir. Türkiye özelinde, kredi riskine esas tutarın toplam riske esas tutara oranının %90, operasyonel riske esas tutarın toplam riske esas tutara oranının %9 ve dolayısıyla piyasa riskine esas tutarının toplam riske esas tutara oranının %1 düzeyinde tutulması önemli bir adımdır.

Standart yöntem çerçevesinde, toplam riske esas tutarın ekseriyetini oluşturan kredi riske esas tutar için %100 ve ötesi riskli varlıkların %0'e doğru yakınsanması, kurumsal, ipotekli ve perakende kredilere odaklanan bir kredi stratejisinin geliştirilmesi, minimum sorunlu kredi oranı, minimum diğer aktifler ve makul likidite tercihleri önerilebilir. Zarar eden veya kâr edemeyen bir bankanın operasyonel riske maruz kalmadığı yanılması ve brüt gelir arttıkça operasyonel riskin artacağı çelişmesine rağmen, operasyonel riske esas tutarın hesaplanmasında temel gösterge yönteminin kullanılması daha anlamlı olabilir. Finansal piyasalarda mutedil volatilitenin yaşandığı istikrar dönemlerinde, standart yöntem ile risk ölçüm yöntemlerinin birbirine yakın piyasa riskin esas tutar hesaplamalarına karşın, aşırı volatilitenin diğer bir deyişle finansal kriz dönemlerinde, standart yöntem ile risk ölçüm modelleri arasında çok farklı sonuçlar elde edileceği öngörülmektedir. Yöntemler arasındaki geçiş imkânının ağırlaştırıldığı bir mevzuat ortamında, finansal kriz dönemlerinde standart yöntemle tekrar dönülmesinin zorluğu nedeniyle, piyasa riskine esas tutarın hesaplanmasında standart yöntem tercih edilebilir.

1989 yılında Basel I ile başlayan sürecin 2019 yılına kadar Basel III olarak devam edeceği, ötesinde yeni düzenlemelerin kurgulandığı ve standart/temel yöntemlerin yanı sıra birçok ileri yöntemlerin geliştirileceği aşikârdır. Ancak, yasal olarak kabul gördüğü sürece, standart/temel yöntemlerin tercih edilmeye devam edeceği öngörülebilmektedir.

KAYNAKLAR

- 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu, 01.11.2005 tarih ve 25983 sayılı Resmi Gazete.
- Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı (1989), *3182 Sayılı Bankalar Kanununa İlişkin Tebliğ (No.6)*, 26.10.1989 tarih ve 20324 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (2001), *Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik*, 10.02.2001 tarih ve 24314 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (2002), *4389 sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4'üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak Özel Bağımsız Denetimin Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik*, 1.2.2002 tarih ve 24658 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK/a) (2006), *Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik*, 01.11.2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK/b) (2006), *Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik*, 01.11.2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK/c) (2006), *Hedef Sermaye Yeterliliği Uygulamasına Geçişe İlişkin 16.11.2006 tarih ve 2026 sayılı Kurul Kararı*.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (2010), *Piyasa Riski Ölçümleme Yöntemlerine İlişkin Analizler*, Risk Yönetimi Daire Başkanlığı, Ankara, 6–23.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (2012), *Bankalarca Kamuya Açıklanacak Finansal Tablolar ile Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar Hakkında Tebliğ*, 28.06.2012 tarih ve 28337 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (2014), *Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik*, 06.09.2014 tarih ve 29111 sayılı Resmi Gazete.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) (2015), <http://ebulten.bddk.org.tr> (18.05.2015)
- Türkiye Bankalar Birliği (TBB/a) (2015), <http://www.tbb.org.tr> (18.05.2015)
- Türkiye Bankalar Birliği (TBB/b) (2015), www.tbb.org.tr (18.05.2015)